

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Държавна агенция за бежанците
при Министерски съвет

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МС

Изх. №

12.17-04-5092/28.07.25

ДО
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
ЧРЕЗ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-СОФИЯ ГРАД

КАСАЦИОННА ЖАЛБА

от

ИВАН ИВАНОВ - председател на
Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет
адрес: гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 114Б,
чрез

Маргарита Кръстева – старши юрисконсулт на отдел „Качество на
производството“ към дирекция „Качество на процедурата за
международна закрила“
в качеството на процесуален представител и пълномощник

против

решение № 24586 от 16.07.2025 г.

по адм. дело № 3470/2025г., по описа на АССГ
I-во отделение, 14-ти състав

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ АДМИНИСТРАТИВНИ СЪДИИ,

В законоустановения срок обжалвам решение № 24586 от 16.07.2025 г., постановено по адм. дело № 3470/2025 г. по описа на Административен съд-София - град (АССГ), 14 - ти състав, с което е отменено Решение № 2443 от 12.03.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС), в частта с което е отказано предоставяне на хуманитарен статут на ДЕВАРЙО МИРАНДА, гражданка на Хаити.

Считам, че решението на първоинстанционния съд в тази част е необосновано и неправилно поради съществено нарушение на материалния закон и на съдопроизводствените правила, с оглед на което съгласно чл. 209, т. 3 от АПК, са налице касационни основания за отмяна на постановеното от АССГ решение.

В частта, с която АССГ е отхвърлил жалбата на ДЕВАРЙО МИРАНДА относно отказано предоставяне на статут на бежанец, считам съдебното решение за правилно, обосновано и законосъобразно, издадено при правилно прилагане на закона и без допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила. В тази му част като правилно и законосъобразно следва същото да бъде потвърдено по изложените в решението мотиви.

АССГ е приел, че жалбата е основателна в частта, в която е отказано предоставяне на хуманитарен статут на основанията посочени в чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. С оглед на събраните и приобщени по административната преписка доказателства е извършена обстойна преценка на всички относими факти, свързани с личното положение на търсещата международна закрила, както и с държавата ѝ по произход, въз основа на което с Решение № УП-ОК6/06.06.2024г., издадено от интервюиращ орган към ДАБ-МС молбата на чуждата гражданка е отхвърлена като явно неоснователна. В хода на образуваното административно производство е установено, че по отношение на гражданката от Хаити не са налице условията по чл.8, ал.1 и 9, съответно и по чл.9,

ал.1,6 и 8 от ЗУБ. Констатирано е, че е влязла на територията на Република България, пребивавала е по законоустановения ред и в разумен срок от влизането си не е заявила пред компетентен орган, желанието да ѝ бъде предоставена международна закрила. От влизането на чужденката на българска територия до подаването на молбата ѝ за международна закрила са изминали три месеца, като тя не е посочила, каквито и да било независещи от нея причини за продължителния период на закъснение, за късното подаване на същата. В изпълнение на чл.70, ал.1 от ЗУБ интервюиращия орган при ДАБ е приложил ускорено производство като в срок от четиринадесет работни дни от регистрацията на чужденката е взел решение за отхвърляне на молбата за международна закрила като явно неоснователна. Съгласно нормата на чл.84, ал.2 от ЗУБ издаденият индивидуален административен акт е обжалван от търсещата международна закрила пред Административен съд-София-град в седем дневен срок от връчването на решението. Първоинстанционният съд е отхвърлил молбата ѝ като неоснователна в частта ѝ за бежански статут и е отменил Решението на председателя на ДАБ в частта за хуманитарен статут като е дал следните указания: преписката да бъде върната на председателя на ДАБ да ново произнасяне по молбата на ДИВАРИО МИРАНДА в частта относно искането ѝ за хуманитарен статут, при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на съдебното решение. В хода на административното производство е установено, че на територията на Република България кандидатката за международна закрила пребивава със своя съпруг ДЕБРОС ФЕЛИКС, роден на 27.07.1986г. в Хаити подал отделна молба за международна закрила. С решение № УП-ОК7/06.06.2024г. издадено от интервюиращ орган при ДАБ-МС на основание чл.70, ал.1 във връзка с чл.13, ал.1, т.2, т.4 и т.11 от ЗУБ молбата на чуждия гражданин за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут е отхвърлена като явно неоснователна. Административната преписка е изпратена на административния орган за ново разглеждане и произнасяне по молбата на чужденеца в частта, в която е поискано предоставяне на хуманитарен статут, при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на съдебното решение. Жалбата на съпруга на жалбоподателката срещу решението на интервюиращия орган при ДАБ-МС е отхвърлена в частта, с която е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец като явно неоснователна. Причината, поради която чуждата гражданка пристига на българска територия е дипломирането на съпругът ѝ ДЕБРОС ФЕЛИКС, като тя е участвала по време на церемонията при връчване на дипломата му в Университета ESFAM – Франкофонски университет в гр.София. Тя изрично декларира, че не познава конкретните обстоятелства и моменти, във връзка с проблемите на съпругът ѝ в Хаити, въпреки че живеят заедно от 06.10.2019г. Също така разказва, че е напуснала Хаити, поради отправени заплахи към нея от страна на втория съпруг на майка ѝ. Наблюдават се противоречия и несъответствия от бежанската история на молителката, която тя самата разказва, обръква се в дати, събития. Причините поради които е напуснала Хаити са само лични, базирани на желанието ѝ за по-добър живот, подала е молбата за международна закрила когато е изтекла визата ѝ за легален престой, като цялата бежанска история е недостоверна и изпълнена с противоречия.

Смятам, че решението на АССГ е неправилно по следните съображения:

За да мотивира своето решение, първоинстанционният съд счита, че немотивирани и несъответстващи са материалноправните норми на ЗУБ, изведените доводи, че причините изтъкнати от търсещия закрила са неоснователни, с оглед предоставяне на хуманитарен статут. Съдът е разгледал справка, изготвена от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС вх. № МД-02-4/03.01.2025 г. за Хаити. Причините, поради които чуждата гражданка е напуснала Хаити са само и единствено лични, базирани на желанието ѝ за по-добър живот, подала е молба за международна закрила в Република България едва след като е изтекла визата ѝ за легален престой в Република България, като цялата бежанска история е недостоверна и изпълнена с противоречия. Молителката не посочва, каквито и да било обстоятелства свързани с опасения относно положението със сигурността в страната, касаещи лично нея или оказващи влияния върху нейното спокойно и безпрепятствено пребиваване. Налице е информация за наличието на сблъсъци, между създадените банди в столицата на Хаити, но липсва информация за несигурност и сблъсъци в останалите населени места в страната. В случая следва да се вземе под внимание и установеното позициониране на конфликта и липсата на данни за ескалацията му. Предвид на съществуващата актуална обстановка на търсещата международна закрила за нея съществува

възможност да се установи, в която и да било част на Хаити, още повече че по нейни данни тя е живяла от родния си град в Петит Ривиер де Нип, през Фон де Негр, Анс а Во, Сент Марк, Санто Доминго, Пор о Пренс до Пор дьо Пе. Съответно въз основа на горепосочената справка не би могло да се приеме, че в държавата съществува вътрешен или международен въоръжен конфликт. Положението в страната следва да се оцени като несигурно и напрегнато, но то не следва да се оценява като повсеместно и безогледно. Инцидентите не са от естество да предизвикат масов ефект. При изследване на териториалния обхват и степента на насилието в Хаити се установява, че в държавата по произход на чужденката, въпреки някои проблеми със сигурността и наличието на изблици на насилие в някои области на страната, не е налице въоръжен конфликт по смисъла заложен в международното право и правото на Европейския съюз. Въпреки оценяването на положението в някои части на страната като несигурно и напрегнато, не следва насилието да се определя като безогледно, не трябва да се очаква, че което и да е правителство може да гарантира сигурността на всички граждани в дадена страна. Поради това обичайните трудности, които ще има такова лице, не могат да обосноват извод за нарушение на основните права до степен, че да представлява основание за предоставяне на международна закрила и съответно нарушаване на основни права по Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, конкретно чл.3, принципа за забрана за обратно връщане по чл.4, ал.3 от ЗУБ и чл.33 от Женевската конвенция за статута на бежанците от 1951г., като и чл.19, ал.2 от Хартата за основните права на Европейския съюз. С оглед изложената информация следва извод, не е налице въоръжен конфликт и ниво на безогледно насилие като цяло не достига това ниво по смисъла на чл.15,б.“в“ от Директива 2011/95/ЕС. Към настоящия момент не съществуват доказателства за това, че ситуацията в Хаити достига до границите за безогледно насилие, породено от вътрешен или международен въоръжен конфликт или от неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на въоръжените групировки, които нападат населението или отделни негови групи, т.е. не са налице предпоставките на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ и чл.15, б.“в“ от Директива 2011/95/ЕС.

Представената от жалбоподателката бежанска история е обсъждана подробно и обстойно в издадения индивидуален административен акт (ИАА). Считаю за правилни изводите на председателя на ДАБ при МС, че по отношение на жалбоподателката не са налице основанията на чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут.

Съгласно пълзящата скала, посочена в т.39 на решението на съда в Люксембург/СЕС по дело С-465/07, в колкото по-голяма степен молителката съумее да докаже, че е конкретно повлияна от фактори, имащи пряко отношение към личното ѝ положение, толкова по-слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за нея, която се изисква за търсенето на субсидиарна закрила. Предвид оценяването, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидатката, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в Хаити следва да е изключително, каквото видно от цитираната информация за обстановката там то не е. От изложената от чужденката бежанска история не се установява да има бъдещ риск от преследване от страна на държавата, както и не се констатираха негативни последици спрямо нея, поради единствения факт на напускане на Хаити – доброволно и то по собствена воля. Съобразно цялостната оценка на ситуацията в страната не следва да се счита единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход чужденката би била изправена пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ. Следва да се приеме, че искането ѝ за закрила в тази част е неоснователно. С оглед конкретната бежанска история безпротиворечиво се установява, че мотивът на ДЕВАРИО МИРАНДА за подаването на молба за международна закрила и желанието ѝ да остане на територията на Република България е стремежът към по-добър живот.

Съгласно глава II, §62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, мигрантът е лице, което по причини различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951г. и Протокола от 1967г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде. Той може да прави това от желание за промяна или приключение или по семейни или други причини от личен характер. Ако върши това по чисто икономически съображения, той е икономически мигрант, а не бежанец. За търсещата

международна закрила липсват предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.6, тъй като не е посочила член от семейството ѝ да има предоставен хуманитарен статут в Република България. Обстоятелствата не сочат основание за предоставяне на хуманитарен статут и по други хуманитарни причини, предвидени по чл.9, ал.8 от ЗУБ. Посочените от кандидатката лични мотиви и желанието ѝ да живее в Република България, не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставянето на статут по чл.9, ал.8 от ЗУБ. Под „други причини от хуманитарен характер“ по смисъла на чл.9, ал.8 ЗУБ се има предвид не всяка причина независимо от нейното естество. Хипотезата урежда останалите случаи, различни от изрично предвидените в ал.1, въз основа на които да се установява същата по интензивност реална опасност от тежки посегателства срещу личността на чужденеца при завръщането му в държавата по произход. Такива твърдения не са изнесени от кандидата за закрила. Предоставянето на статут по чл.9, ал.8 от ЗУБ, който предвижда такава възможност с оглед други причини от хуманитарен характер, както и по причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, не може да се обсъжда изолирано, а следва да се свърже с общата разпоредба на чл.9, ал.1 от ЗУБ. Посочената разпоредба дава възможност на приемащата държава да предостави хуманитарен статут на чужденец, когато за него не са налице общите критерии по чл.9, ал.1 от ЗУБ, но са налице други критерии от общохуманитарен характер. Такива биха могли да бъдат например нужда от лечение, епидемии в страната на произход, както и други подобни, които в настоящия случай не се установяват за търсещата международна закрила. Трайната съдебна практика на ВАС приема, че „под други причини от хуманитарен характер“ по смисъла на чл.9, ал.8 от ЗУБ се има предвид не всяка причина, независимо от нейното естество, а се визират останалите случаи, различни от изрично предвидените в ал.1 на чл.9 ЗУБ, въз основа на които може да се установява същата по интензивност реална опасност от тежки посегателства срещу личността на чужденеца при завръщането му в държавата по произход. Макар и неназовани, тези причини обаче следва да са такива, че да разкриват реален риск от посегателства върху личността на чужденката при завръщането ѝ в страната, което в настоящия случай от събраните доказателства не се установява по отношение на чуждата гражданка. Основанието за закрила по чл.9, ал.8 от ЗУБ, следва да съответства на общия разум и на целите на ЗУБ и на Директива 2011/95/ЕС – по причини, водещи до реална опасност от тежки посегателства, посочени в чл.9, ал.1 от ЗУБ, каквито в случая не се установяват по отношение на чуждата гражданка при индивидуалната преценка на молбата за международна закрила по смисъла на чл.75, ал.2 от ЗУБ, респ. По чл.4 от Директива 2011/95/ЕС. С оглед на гореизложеното се установи, че по отношение на ДЕВАРИО МИРАНДА не са налице условията за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9, ал.8 от ЗУБ. При тълкуване на волята на законодателя следва да се съобразят положенията, закрепени в гл. I от закона, като се отчете, че предоставянето на хуманитарен статут по други причини от хуманитарен характер, наред с другите форми, предвидени в чл.1, ал.2 от ЗУБ, представлява особена закрила, която се предоставя в изключителни случаи. Предвид изложената от чужденката бежанска история и съдържащата се актуална информация за държавата ѝ по произход не се установи наличието на изключителен случай, водещ до необходимост от предоставяне на хуманитарен статут по други причини от хуманитарен характер по смисъла на чл.9, ал.8 от ЗУБ. Завръщането и в Хаити не би представлявало сериозен риск за нейния живот и здраве. Въпреки данните за съществуващо в Хаити насилие, породено от действащи банди и конкретно в столицата на държавата, са налице безспорни данни за предприети множество мерки за овладяване на безредиците, както от страна на предходното правителство, така и от страна на действащите сили на Многонационалната мисия за подкрепа на сигурността. С цел подпомагане при справянето с кризите в сигурността, икономиката и хуманитарната криза в страната, ООН ще представи препоръки за дейността, която ще осъществява, което е още една гаранция за постигане на сигурност и безопасност на жителите на страната. Налице е, както желание от страна на държавните органи, така и на присъстващите организации да предложат ефективна закрила на гражданите на държавата, до която да имат достъп и да не е с временен характер. От анализа на фактическите обстоятелства и изявленията на чужденката по време на производството, се установява, че мотивите за напускането на нейната родина са от личен характер. На последно място следва да се отбележи, че съгласно чл.75, ал.2 от ЗУБ задължава органът в рамките на производство по общия ред да се произнесе по всички

относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва със закрилата на други държави през които е преминал и е влязъл, пристигайки направо от територията, където са били застрашени животът и свободата му.

На последно място, първата инстанция, за да постанови решението си, се е позовала на съображения, произтичащи от Решение на Съда на ЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/07г. и чл.15, буква в/ от Директива 2011/95 във вр.с чл.2, буква д/ първоинстанционният съд не е съобразил това как би било осигурено равното прилагане на европейското законодателство чрез тълкуването на СЕС, че когато една територия, преценена за сигурна, същевременно индикира несигурност в определени нейни части или спрямо определени категории лица, то това означава, че същата тази територия не може да бъде определяна за сигурна без това съждение на СЕС да е било изведено и чрез обсъждане разпоредбата по чл. 8 от Директива 2011/95/ЕС (възпроизведена съответно в чл. 9, ал. 5 от ЗУБ), според който „При оценяването на молбата за международна закрила държавите-членки могат да решат, че молителят не се нуждае от международна закрила, ако в част от държавата на произход той:

а) няма основателно опасение от преследване или не е изложен на реална опасност от тежки посегателства; или

б) има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства съгласно определението в член 7 и той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

Като заключение считам, че първоинстанционният съд е допуснал съществено процесуално нарушение, като е обсъдил представената справка едностранчиво и не е отчетел, че е видно личния мотив в бежанската история, което противоречи на законовите изисквания.

Липсата на мотиви в решението относно тези доказателства представлява нарушение на чл.209, ал.3 от АПК и води до немотивираност на съдебния акт и съществено нарушение на съдопроизводствените правила. С оглед гореизложеното се налага извод, че първоинстанционния съд е постановил неправилен съдебен акт поради неправилно прилагане на процесуалния закон. Считам, че са налице касационните основания споменати по-горе.

Във връзка с гореизложеното считам, че е налице несъответствие на формираните от решаващия съд изводи с установените по делото факти и решението на АССГ е неправилно и необосновано. Считам, че ако съдът беше обсъдил фактите и представените доказателства по делото, би стигнал до различни правни изводи относно законността на административния акт.

Върховни административни съдии, предвид гореизложеното моля, след преценка на фактите и доказателствата по делото, на основание чл. 221, ал. 2 от АПК да отмените решение № 24586/16.07.2025 г. по дело № 3470/2025 г. по описа на АССГ, с което е отменено Решение № 2443 от 12.03.2025 г. на председателя на ДАБ при МС в частта в която е отказано предоставянето на хуманитарен статут и да оставите последното в сила като правилно и законосъобразно.

ПРИЛОЖЕНИЕ: 1. Пълномощно;
2. Преписи от Касационна жалба– 3 бр;

гр. София

С уважение:

/Маргарита Кръстева/

1233 София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ №114Б
Тел: 02/ 42 15 205 тел: 02/ 42 15 206
e-mail: sar@saref.government.bg